

Sivistyksen ajankohtaistunti

15.4.2026

**Irmeli Myllymäki, Minna Antila,
Mari Sjöström**

Me kaikki olemme vastuussa yhteisestä turvallisuudestamme

- Kuuntelemme toisiamme ja annamme kaikille mahdollisuuden osallistua keskusteluun.
- Noudatamme järjestäjien ohjeita puheenvuoroista ja niiden pyytämisestä.
- Puhumme kunnioittavasti kaikista ihmisistä ja ihmisryhmistä.
- Annamme jokaisen puhua omasta puolestaan emmekä tee oletuksia toisistamme.
- Kohdistamme mahdollisen rakentavan kritiikin asiaan, ei henkilöön eikä organisaatioon.
- Emme liity kokouksiin kolmannen osapuolen työkaluilla emmekä kerää tietoja kokoukseen osallistujista.
- Emme käytä kokouksissa tekoälytyökaluja, tekoälyagentteja tai botteja siitä erikseen sopimatta.

Jos emme onnistuneet, lue toimintaohjeet:

www.kuntaliitto.fi/turvallinentila

Sivistyksen ajankohtaistunti

- Klo 14-14.15 **Tervetuloa ajankohtaistunnille Perusopetukseen valmistava opetus ja perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus**
Minna Antila, juristi
- Klo 14.15-14.30 **Väestönmurros ja opetuksen järjestäminen pienentyvälle lapsimäärälle**
Irmeli Myllymäki, koulutusasioiden johtaja
- Klo 14.30-14.45 **Kuntien välinen yhteistyö ja lainsäädännön mahdollisuudet**
Minna Antila, juristi
- Klo 14.45-15.00 **Osaamistakuu – missä mennään?**
Mari Sjöström, perusopetuksen erityisasiantuntija, Kuntaliitto

Tallenne katsottavana viikon ajan.

Viestiseinän käyttö:

Noudatamme Kuntaliiton tapahtumissa ja tilaisuuksissa turvallisemman tilan periaatteita.

Otamme mielellämme vastaan kommentteja ja palautetta. Voit myös jakaa hyviä käytänteitä tai kertoa mikä juuri nyt pohdituttaa.

Meddelandeväggen:

Kommunförbundets evenemang följer principerna för tryggare rum

Du får gärna skicka kommentarer, dela med dig av god praxis eller berätta vad du funderar på just nu.

**Perusopetukseen
valmistava opetus ja
perusopetuksessa
järjestettävä valmistavan
opetuksen lisäopetus**

Perusopetukseen valmistava opetus – mikä muuttuu

- Laki perusopetuslain muuttamisesta 1369/2025.
- Kunta **voi** järjestää **maahanmuuttajille perusopetukseen valmistavaa opetusta** (5 §).
- Perusopetukseen valmistavaa opetusta järjestetään **sellaiselle ulkomaalaistaustaiselle oppilaalle, joka ei ole syntynyt Suomessa** (5.1 §)
- **Poikkeuksena ne Suomessa syntyneet, jotka** ovat aloittaneet perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaana ennen lakimuutoksen voimaantuloa. Heillä on oikeus suorittaa loppuun valmistavan opetuksen tuntimäärä, josta säädetään perusopetusasetuksen 3 §:ssä.
- Lakimuutos tulee voimaan **1.8.2026**.

Perusopetukseen valmistava opetus

- HE 103/2025 vp:
- ”Valmistavan opetuksen rajaaminen jatkossa vain ulkomailla syntyneisiin ulkomaalaistaustaisiin oppilaisiin kohdistaisi valmistavan opetuksen kaikkein eniten tukea suomen ja ruotsin kielen oppimisessa tarvitseville oppilaille.
- Suomessa syntyneet oppilaat voivat tarvittaessa saada esimerkiksi perusopetuslain mukaista opetuskielen tukiopetusta sekä suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus - oppimäärän opetusta”

Perusopetukseen valmistava opetus

- SiVM 10/2025 vp:
- ”Suomessa syntyneiden oppilaiden osalta tuen painopiste on jatkossa ratkaisuisissa, joissa maahanmuuttotaustaiset lapset ja nuoret ovat mukana samassa opetuksessa kuin muutkin oppilaat. Suomessa syntyneet maahanmuuttotaustaiset lapset voivat osallistua varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen ja sitä kautta kehittää kielitaitoa ennen perusopetuksen alkamista.
- Oppilaalla, jolla on perusopetuksessa vaikeuksia osallistua opetukseen tai suoriutua opinnoistaan, on perusopetuslain mukaisesti oikeus saada oppimisen ja koulunkäynnin tukena ryhmäkohtaisia tukimuotoja ja oppilaskohtaisia tukitoimia. Kielen oppimista tuetaan ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin kuuluvan opetuskielen tukiopetuksen avulla.”

Perusopetukseen valmistava opetus – mikä muuttuu

- Opetushallitus on päivittänyt ja täydentänyt perusopetukseen valmistavan opetuksen **opetussuunnitelman perusteet** lakimuutosten vuoksi.
- **Opetussuunnitelma** tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2026 (Opetushallituksen määräys OPH-92-2026).

Perusopetukseen valmistava opetus – mikä ei muutu

- Opettajan kelpoisuuksista ei säädetä valtakunnallisella tasolla.
- Opetuksen järjestäjä päättää opetusryhmien muodostamisesta.
- Opetuksen laajuus vastaa yhden vuoden oppimäärää. Opetusta annetaan 6–10 vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille vähintään 1000 tuntia. Oppilaan koulupaikan määräytyminen.
- Kunta osoittaa perusopetukseen valmistavaa opetusta saavalle koulupaikan.
- Oppilaat eivät kuulu perusopetuslain 32 §:ssä säädetyn matkaetuuden piiriin.
- Opetusta ei järjestetä opiskelijalle, jonka 26 §:n 1 momentissa tarkoitettu velvollisuus suorittaa perusopetusta on päättynyt.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitus

- Perusopetukseen valmistavan opetuksen **rahoitusta ei ole muutettu.**
- Perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitus määräytyy opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesti.
- Perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitus perustuu läsnäolokuukausien määrään ja läsnäolokuukautta kohden määrättyyn yksikköhintaan. Rahoituksen perusteeksi voidaan hyväksyä yhden oppilaan osalta enintään yhdeksän läsnäolokuukautta.
- Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukainen rahoitus valmistavaan opetukseen on 100 prosenttista valtionosuutta eikä opetuksen järjestäjä saa näistä oppilaista samaan aikaan kunnan peruspalveluiden valtionosuuslain mukaista rahoitusta.

Uusi – perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus

- Laki perusopetuslain muuttamisesta (1369/2025). Muutos tulee voimaan **1.8.2026**.
- Kunta **voi** järjestää **maahanmuuttajille perusopetuksessa järjestettävää valmistavan opetuksen lisäopetusta**.
- Opetusta järjestetään **sellaiselle ulkomaalaistaustaiselle oppilaalle, joka ei ole syntynyt Suomessa** (5.1 §).
- Perusopetuksessa järjestettävää valmistavan opetuksen lisäopetusta **ei järjestetä** opiskelijalle, jonka 26 §:n 1 momentissa tarkoitettu velvollisuus suorittaa perusopetusta on päättynyt (46.3 §).
- Perusopetuksen suorittaminen päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu tai viimeistään sen lukuvuoden koulutyön päättyessä sinä kalenterivuonna, jona oppilas täyttää 17 vuotta (26.1 §).

Uusi – perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus

- Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus **on tarkoitettu valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyville oppilaille, joilla ei ole vielä riittävä peruskielitaitoa opetuskielessä (5.2 §).**
- HE 103/2025 vp: ”Siirtymisellä tarkoitetaan lähtökohtaisesti sitä, että perusopetukseen siirtyvät oppilaat olisivat päättäneet valmistavan opetuksen samana tai sitä edeltävänä vuonna. Oppilaan edun kannalta tarkoituksenmukaista olisi, että siirtyminen perusopetuksessa järjestettävään valmistavan opetuksen lisäopetukseen tapahtuisi suoraan perusopetukseen valmistavan opetuksen päättymisen jälkeen. Peruskielitaito tarkoittaa sellaisia suomen ja ruotsin kielen valmiuksia, joita hän tarvitsee perusopetuksessa.
- Valmistavan opetuksen jatkuminen lisäopetuksena kohdennettaisiin niille oppilaille, joiden osalta valmistavan opetuksen jatkumiselle olisi eniten tarpeita. Näitä olisivat oppilaat, joilla on vasta alkava luku- ja kirjoitustaito, puutteellinen kouluhistoria tai yläkouluiässä maahan tulleet. Lisäopetuksen tarve arvioidaan oppilaan tilanteen ja tarpeiden mukaisesti.”

Uusi - Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus

- Perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen oppilaat **ovat perusopetuksen oppilaita**. Perusopetuksen oppilaan eduista, oikeuksista ja velvollisuuksista säädetään tarkemmin perusopetuslailla.
- HE 103/2025 vp: ”Opetuksen järjestäjä päättää valmistavan opetuksen lisäopetuksen opetusjärjestelyistä. Opetuksen järjestäjän harkinnan mukaisesti valmistavan opetuksen lisäopetus järjestetään oppilaalle perusopetuksen yhteydessä järjestettynä. Opetus voitaisiin järjestää esimerkiksi samanaikais- tai yhteisopetuksena tai pienemmässä ryhmässä, jolloin opetusta tarvitsevat oppilaat voisivat olla eri tilassa toisen opettajan kanssa. Opetuksen järjestäjä huolehtisi siitä, että oppilas saisi riittävästi opetusta saavuttaakseen riittävän peruskielitaidon opetuskielessä.”

Uusi - Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus

- Perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen **tavoitteista** annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella (5.5 §).
- Opetushallitus antaa opetussuunnitelman perusteissa **tarkemmat määräykset valmistavan opetuksen lisäopetukseen ohjaamisesta ja tähän liittyvästä opetuskielen taidon arvioinnista** (5.6 §).
- Lisäopetuksen järjestämismuodoista Opetushallituksen antama määräys sisältyy perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin.

Uusi - Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus

- **Perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetus voidaan järjestää enintään vuoden ajaksi** (9 §). Opetuksen laajuudesta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.
- HE 103/2025 vp: ”Käytännössä tämä tarkoittaa, että kunnan tulee tarjota mahdollisuus valmistavan opetuksen lisäopetukseen vuoden ajaksi. Jos oppilaalla ei olisi kuitenkaan tarvetta, ei valmistavan opetuksen lisäopetusta tarvitsisi järjestää oppilaalle koko vuoden ajaksi.”

Uusi - Perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen rahoitus

- Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin (1370/2025) on lisätty säännökset uuden perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen rahoituksesta.
- Perusopetuksessa järjestettävää valmistavan opetuksen lisäopetusta rahoitetaan **uudella lisäopetukseen myönnettävällä lisällä.**
- Perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen rahoitus **määräytyy oppilasmäärän ja oppilasta kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella.**
- Perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen lisärahoitus ei ole ns. 100 prosenttista valtionosuutta.
- Tämän **lisäksi** kunnille ohjautuu perusopetuksen järjestämiseen peruspalveluiden valtionosuutta.

Uusi - Perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen rahoitus

- **Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa vuosittain perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen yksikköhinnan valtion talousarvion rajoissa.** Kyseessä on niin sanottu kiinteä määräraha.
- Perusopetuksessa järjestettävään valmistavan opetuksen lisäopetukseen on esityksessä ehdotettu kohdennettavaksi 20,279 miljoonaa euron määräraha vuosittain.
- Määrärahan taso ei muutu, vaikka oppilasmäärät tai kustannukset lisäopetuksessa muuttuisivat.

Uusi - Perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen rahoitus

- **Rahoituksen mekanismi:** Mikäli oppilaita on paljon, yksikköhinta laskee ja mikäli oppilasmäärä laskee, yksikköhinta nousee.
- Alhaisen oppilasmäärän varalle on säädetty ns. kattohinta, jonka mukaan yksikköhinta on enintään 40 prosenttia valtiovarainministeriön kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta annetun lain 35 §:n mukaisesti päättämän kotikuntakorvauksen perusosasta. Vuoden 2025 rahoitustasossa tämä tarkoittaa noin 3 300 euroa.
- Koska perusosan oletetaan nousevan vuosittain, myös kattohinta nousisi huomioiden kustannustason kehityksen.
- Käytännössä kunnat voivat ennakoida vain rahoituksen enimmäismäärän.

Perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen rahoitus

- Perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen **rahoituksen suoritteena toimivia oppilasmääriä ei lasketa 20.9. laskentapäivän mukaan.**
- Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 29 §:n on lisätty uusi 8 momentti, jossa säädetään perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen rahoituksen suoritteena toimivan oppilasmäärän määräytymisestä. **Rahoitus varainhoitovuodelle laskettaisiin varainhoitovuotta edeltävänä vuonna päättyvän, perusopetuslain 23 §:n mukaisen lukuvuoden aikana aloittaneiden oppilaiden lukumäärän mukaan.**
- **Esimerkiksi varainhoitovuoden 2028** rahoitus määräytyisi siis vuonna 2027 päättyneenä lukuvuonna, eli aikavälillä 1.8.2026–31.7.2027, aloittaneiden oppilasmäärien mukaan.

Perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen rahoitus

- **Kuitenkin kahtena ensimmäisenä vuotena 2026 ja 2027** rahoituksen perusteena käytettäisiin rahoituslain (1370/2025) siirtymäsäännöksen mukaisia suoritteita, jolloin oppilasmääränä käytetään varainhoitovuotta edeltävän vuoden 20.9. perusopetukseen valmistavassa opetuksessa olevien oppilaiden määrää.
- **Opetushallitus tiedottaa opetuksen järjestäjiä asiasta siirtymäajan vaikutuksista rahoituksen määräytymiseen tarkemmin.** Opetushallituksen mukaan kevään 2026 kustannustiedonkeruun yhteydessä kysytään valmistavan opetuksen lisäopetuksen järjestämisestä siirtymäaikana vuosina 2026 ja 2027 (Opetushallituksen uutinen 6.3.2026)

Lisätietoa Kuntaliiton yleiskirjeestä

- <https://www.kuntaliitto.fi/yleiskirjeet/2026/perusopetukseen-valmistavan-opetuksen-jarjestaminen-ja-perusopetuksessa>

På svenska

Yleiskirje 4/2026, 17.3.2026, Mari Sjöström, Minna Antila

Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen ja perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus

Perusopetuslakia on muutettu lailla perusopetuslain muuttamisesta (1369/2025). Muutoksella perusopetuslakiin on lisätty säännökset maahanmuuttajille järjestettävästä uudesta perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksesta. Tavoitteena on mahdollistaa valmistavasta opetuksesta siirtyminen perusopetuksessa järjestettävään valmistavan opetuksen lisäopetukseen maahanmuuttajille tilanteissa, joissa se arvioidaan tarpeelliseksi.

Perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan tarvitsemia valmiuksia suomen tai ruotsin kielessä sekä siten edistää oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan.

Samalla maahanmuuttajille järjestettävää perusopetukseen valmistavaa opetusta koskevaa sääntelyä on täsmennetty siten, että perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaaksi voidaan ottaa vain ulkomailla syntynyt ulkomaalaistaustainen oppilas.

Lailla opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (1370/2025) rahoituslakiin on lisätty säännökset perusopetuksessa järjestettävään valmistavan opetuksen lisäopetukseen myönnettävästä lisästä. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettuun lakiin on lisätty tekninen maininta uudesta rahoituksesta. Perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitukseen ei ole tullut muutoksia.

Lakimuutokset tulevat voimaan 1.8.2026.

**Väestönmurros ja
opetuksen järjestäminen
pienentyvälle
lapsimäärälle**

**2030-luvulla peruskoulussa
on noin 90 000 oppilasta
nykyhetkeä vähemmän.**

**20 oppilaan opetusryhminä
tämä tarkoittaisi 4 500
opetusryhmää nykyistä
vähemmän.**

Kehitys ei toteudu kunnissa tasaisesti.

<https://www.kuntaliitto.fi/kuntiensuunta>

OKM:n väestökehitysryhmä pohti ratkaisuja teemoittain

- Perusopetusikäisten määrän kehitys ja kouluverkkomuutokset 2000-luvun alun jälkeen
- Opetuksen järjestäjien välinen yhteistyö
- Väestökehityksen vaikutukset opettajuuteen
- Perusopetuksen rahoitus ja kustannuskehitys
- Maahanmuuttotaustaisia oppilaita koskevat toimet
- Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus
- Ruotsinkielinen perusopetus
- Koulumatkat
- Laatuksiteereistä laatutavoitteisiin (alatyöryhmä)

Perusopetuksen järjestäminen murroksessa

Väestökehityksen haasteita perusopetuksen järjestämisessä tarkastelevan työryhmän loppuraportti

<https://valtioneuvosto.fi/-/1410845/lasten-vaheneminen-haastaa-perusopetuksen-jarjestamista-tyoryhma-valmistellut-ratkaisuehdotuksia>

Nostoja raportista

Perusopetuksen rahoitus

- Erityisesti harvaan asutuilla alueilla **kouluverkkoa tulisi tarkastella kuntarajat ylittäen** ja tehdä yhteisiä investointeja ja yhteistyöjärjestelyitä opetuksen järjestämisessä. **Valtionohjauksen tulee kannustaa** opetuksen järjestäjiä järkevään toiminnan sopeuttamiseen ja toimintojen yhdistämiseen.
- Tarkastellaan OKM:n pilottiavustuksen pohjalta jatkokehittämisen tarpeita opetuksen järjestäjien välisen yhteistyön vahvistamiseksi ja kannustamiseksi. **VOS-järjestelmään voitaisiin sisällyttää yhteistyöhön kannustava tekijä tai harkinnanvarainen korvamerkitty osuus, joka huomioisi nykyistä paremmin erityisen haasteellisten alueiden olosuhdetekijät kuten koulumatkan pituuden, asukastiheyden sekä maantieteellisesti haastavat olosuhteet sekä kaksikielisten kuntien opetuksen järjestämisen.**
- Jatketaan koulutuksellisen tasa-arvon edistämistä erillisellä valtionavustuksella, koska se kohdentuu suoraan ja tehokkaasti tasa-arvon edistämiseen (**75,2 miljoonan euron vuositasolla**) Lisätään rahoituksen ennakoitavuutta **vakiinnuttamalla tämä määrärahataso pysyväksi.**
- Selvitetään yhdenvertaisuuteen liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi ja kustannusten hillitsemiseksi **uskonnon ja elämänskatsomustiedon opetuksessa siirtymistä eri oppimääristä kaikille yhteiseen katsomusaineeseen.**

Perusopetuksen opetushenkilöstö

- **Selvitetään opettaja- ja rehtorinkelpoisuuksien toimivuutta** nykytilassa ja tulevaisuuden väestökehityksen näkökulmasta.
- Selkeytetään opetuksen järjestäjien **yhteisten opettajien käyttöä koskevia kysymyksiä opetuksen saavutettavuuden varmistamiseksi.**
- Opettajakoulutukselta edellytetään tulevaisuudessa **opettajien pedagogisen osaamisen vahvistamista monikielisessä yhteiskunnassa ja etäyhteyksiä hyödyntävässä opetuksessa.**
- Selvitetään, olisiko tarkoituksenmukaista rakentaa mahdollisuus **koko perusopetuksen kattavaan opettajakelpoisuuteen.**
- esitetään käynnistettäväksi **erillinen työryhmä** valmistelemaan tarvittavan tilannekuvan, selvitykset, arviot ja toimenpide-ehdotukset jatkotyötä varten (Kuntaliitto ja KT mukana)

Maahanmuuttotoustaist oppilaat

- **Peruslinjaksi vahvistetaan, että perusopetusta kehitetään kaikille yhteisenä kouluna**
- Käynnistetään **perusopetuksen maahanmuuttotoustaista oppilaita koskeva OKM:n valtionavustusrahoituksen uudistus**.
  - S2/R2 vahvemmin vasta maahan saapuneiden maahanmuuttajien opetuksen järjestämisen tueksi
- Käynnistetään **perusopetukseen valmistavan opetuksen valtakunnallinen kehittämishanke**.
- **Opettajien tutkintokoulutusta ja opetuksen järjestäjien opettajille ja koulujen johdolle tarjoamaa osaamisen kehittämistä kehitetään** huomioimaan paremmin oppilaiden moninaisuus ja maahanmuuttotoustaist oppilaat.
- Toteutetaan lainsäädännön uudistus, jossa annetaan **kouluille nykyistä laajempi mahdollisuus poiketa huoltajan oikeudesta tehdä äidinkieli- ja kirjallisuus oppiaineita ja oppimääriä koskevat valinnat**.

Opetuksen järjestäjien välinen yhteistyö

- Lainsäädäntö mahdollistaa yhteistyön perusopetuksessa, yhteistyö voi olla **rakenteellista, toiminnallista tai verkostomaista**.
- Kannustetaan alueellisella tasolla kuntia ja muita opetuksen järjestäjiä käynnistämään **yhteistyörakenteita**.
- **Pilottiaavustus (8 miljoonaa) haettavana 15.1.-23.4.2026** <https://okm.fi/-/kuntien-valista-yhteistyota-perusopetuksen-jarjestamisessa-vahvistetaan-8-miljoonalla>
  - **yhteistyön kehittämistä, käynnistämistä, koordinaatiota ja hallinnointia varten** erityisesti väestökehitykseltään vaikeassa asemassa olevissa kunnissa.
  - **erityisesti tavoitteelliseen kuntalain 8 luvun mukaisen rakenteellisen yhteistyön kehittämiseen**.
  - Tuetaan lisäksi seudullista tai alueellista suunnittelutyötä esimerkiksi kouluverkon suunnittelussa tai koulukuljetusten järjestämisessä sekä yhteisen opetustarjonnan kehittämistyötä **esim. etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen menetelmin** toteutettavassa opetuksessa.

**Kehittämistyön tueksi
käynnistetään
yhteistyöhankkeiden
verkosto, mukana OKM,
OPH ja Kuntaliitto**

Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus 1/2

- Tunnistetaan, että **etäyhteyksiä hyödyntävä opetus on mahdollisuus turvata kelpoisten opettajien antama opetus oppilaille ja monipuolistaa opetusta.**
- Etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen kehittämisessä **lähtökohtana on jatkossakin koulussa/oppilaitoksessa annettava opetus.**
- **Edistetään etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen kehittämistä OKM:n rahoittamissa, pilottihankkeissa** olemassa olevan lainsäädännön puitteissa.
- Työryhmä esittää seuraavaan hallitusohjelmaan **etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen rajattua kokeilua vertailuryhmineen**, jolle toteutettaisiin seurantatutkimus.
- Kokeilulle **toteutetaan tutkimuspohjainen arviointi**, jossa arvioidaan oppimistuloksia, hyvinvointivaikutuksia, etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen hyötyjä ja haittoja sekä oppilaiden, opettajien ja opetuksen järjestäjien kokemuksia sekä kustannuksia. Lisäksi kokeilua hyödynnetään pedagogiikan jatkokehittämisessä.
- Kokeilun tulosten perusteella **kehitetään lainsäädäntöä ja siten edesautetaan kuntien ja opetuksen järjestäjien mahdollisuuksia järjestää perusopetusta laadukkaasti.**

Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus 2/2

- Kokeilun jälkeen **täsmennetään perusopetuslakiin etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen termi ja sen sisältö sekä käyttömahdollisuudet siten, että etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta voidaan hyödyntää tarpeen mukaan niissä tilanteissa, joissa lähiopetuksen järjestäminen on osoittautunut haastavaksi kelpoisen opetushenkilöstön saatavuuden ja liian pienten ryhmäkokojen johdosta.**
- Lainsäädäntöuudistuksen jälkeen Opetushallitus käynnistää **opetussuunnitelman perusteiden päivitystyön**. Päivityksessä selkeytetään myös muiden kuin valinnaisten kielten ja uskontojen opetuksen käytänteitä.

**Kuntaliiton aloite etäopetuksen
kehittämisestä kokeilujen kautta
etenee vihdoin!**

Kuntien välinen yhteistyö ja lainsäädännön mahdollisuudet

Kunnan velvollisuus järjestää perusopetusta – perusopetuslaki 4 §

- Perusopetuslain (628/1998) mukaan **kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisikäisille perusopetusta**
- Kunta voi järjestää tässä laissa tarkoitettut palvelut **itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa** taikka **hankkia** ne 7 tai 8 §:ssä tarkoitettulta perusopetuksen järjestäjältä
- Kuntien välistä yhteistyötä varten voidaan perustaa **kuntayhtymä**. Kuntayhtymästä on voimassa, mitä opetuksen järjestäjästä säädetään
  - HE 86/1997 vp <https://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/1997/19970086>

Kuntien ja kuntayhtymien julkisoikeudellinen yhteistoiminta

- Kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät ja järjestää sille laissa erikseen säädetyt tehtävät (kuntalaki 7 §).
- Kunnat ja kuntayhtymät voivat harjoittaa sopimusperusteista yhteistoimintaa palveluiden järjestämisessä sekä julkisoikeudellisessa että yksityisoikeudellisessa muodossa. Kuntalain (410/2015) 8 luvussa säädetään kuntien julkisoikeudellisesta yhteistoiminnasta.
- Julkisoikeudellinen yhteistoiminta koskee kuntien ja kuntayhtymien lakisääteisiä tai niiden vapaaehtoisesti hoitamia tehtäviä, joihin liittyy julkisen vallan käyttöä.
- Yhteistoimintamuodot perustuvat nimenomaan yhteistoimintaan osallisten kuntien ja kuntayhtymien väliseen sopimukseen.
- Kuntien yhteistoimintasopimusten vähimmäissisällöistä säädetään tarkemmin kuntalaissa.

Kunnat voivat järjestää perusopetusta myös yhdessä – kuntalaki 49 §

- Kunnat ja kuntayhtymät voivat **sopimuksen nojalla hoitaa tehtäviään yhdessä.**
- Kuntien julkisoikeudellisen yhteistoiminnan muotoja ovat:
  - **yhteinen toimielin eli vastuukuntamalli (kuntalaki 51–52 §)**
  - **yhteinen virka (kuntalaki 53 §)**
  - **sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta (kuntalaki 54 §)**
  - Näissä yhteistoiminnan muodoissa ei perusteta jäsenkunnista erillistä oikeushenkilöä, vaan yksi yhteistoiminnassa mukana olevista kunnista valitaan vastuukunnaksi. Kyse on sopimuksenvaraisesta yhteistoiminnasta.
  - **kuntayhtymä (kuntalaki 55–64 §)**
  - Kuntayhtymä perustetaan kuntien välisellä valtuustojen hyväksymällä sopimuksella (perussopimus), ja tällöin kuntayhtymä kunnista erillisenä oikeushenkilönä vastaa tehtävän hoitamisesta kuntien puolesta.

Yhteinen toimielin – kuntalaki 51 §

- *Kunta voi hoitaa tehtävää yhden tai useamman kunnan puolesta siten, että kunnilla on yhteinen toimielin, joka vastaa tehtävän hoitamisesta.*
  - *Tehtävää hoitavaa kuntaa kutsutaan **vastuukunnaksi**.*
  - *Kunnat **voivat** sopia, että muut kunnat valitsevat osan yhteisen toimielimen jäsenistä.*
-
- Esimerkiksi kuntien yhteinen 7.-9. vuosiluokkien yläkoulu

Sopimus yhteisestä toimielimestä – kuntalaki 52 §

- Vastuukuntamallissa kuntien on tehtävä sopimus yhteisestä toimielimestä. Sopimuksen vähimmäisisällöstä säädetään kuntalaissa (52 §).
- *Yhteistä toimielintä koskevassa sopimuksessa **on sovittava ainakin:***
  - *1) yhteisen toimielimen tehtävistä sekä tarvittaessa 8 §:ssä tarkoitetun järjestämisvastuun siirtymisestä;*
  - *2) yhteisen toimielimen kokoonpanosta ja muiden kuntien oikeudesta valita toimielimen jäseniä;*
  - *3) kustannusten perusteista ja jakautumisesta;*
  - *4) sopimuksen voimassaolosta ja irtisanomisesta.*
- *Sopimuksessa voidaan myös sopia siitä, ettei vastuukunnan kunnanhallituksella ole oikeutta ottaa yhteisen toimielimen päättämää asiaa käsiteltäväkseen.*

Kuntayhtymä (kuntalaki 55-64 §)

Kuntayhtymä on jäsenkunnista erillinen, itsenäinen julkisoikeudellinen oikeushenkilö

Kuntayhtymä perustetaan jäsenkuntien valtuustojen hyväksymällä **perussopimuksella**

Kuntayhtymä hoitaa **jäsenkuntiensa puolesta perussopimuksen mukaisia tehtäviä**

**Perusopetuslaki 4 §:
kuntien välistä yhteistyötä varten voidaan perustaa kuntayhtymä. Kuntayhtymästä on voimassa, mitä opetuksen järjestäjästä säädetään.**

Nyrkkisääntö:

**Kuntien välisiä
kustannuksia koskevia
sopimusehtoja ei
lähtökohtaisesti tarvita
tilanteessa, kun oppilas
suorittaa
oppivelvollisuuttaan
muualla kuin
kotikuntansa
perusopetuksessa.**

Kunnan peruspalveluiden valtionosuudet

- Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) mukainen valtionosuus maksetaan **asukasperusteisesti kotikuntalain mukaiselle kotikunnalle**.
- Peruspalveluiden valtionosuuden kunta saa kaikkien väestötietojärjestelmään merkittyjen kuntalaisten perusteella. Tähän ei vaikuta se, suorittavatko kuntalaiset oppivelvollisuuttaan oman kunnan vai jonkun toisen kunnan perusopetuksessa.
- Esi- ja perusopetuksen järjestäjällä on oikeus saada kotikuntakorvaus oppilaan kotikunnalta, kun oppilas suorittaa oppivelvollisuuttaan muualla kuin oman kuntansa esi- tai perusopetuksessa. Opetuksen järjestäjä voi tällöin olla toinen kunta, valtio, yliopiston harjoittelukoulu, yksityinen tai kuntayhtymä.
  - Valtionosuus siirtyy kotikuntakorvauksena **15.12. oppilastiedon perusteella** oppilaan perusopetuksen järjestävälle kunnalle.
- Valtiovarainministeriö hoitaa kotikuntakorvauslaskutuksen keskitetysti valtionosuusmaksatuksen yhteydessä, jotta vältyttäisiin kuntien väliseltä laskutukselta.

Kotikuntakorvauksen perusteet

- Kotikuntakorvaus perustuu kunnan esi- ja perusopetuksen laskennallisiin kustannuksiin.
- Määrä on eri 6-, 7–12- ja 13–15-vuotiaille. Valtiovarainministeriö päättää kotikuntakorvauksen perusosan euromäärästä varainhoitovuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä.
- Vuoden 2026 kotikuntakorvauksen perusosa:
  - Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvauksen perusosa, 8 833,75 euroa/oppilas

Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvauksen ikäryhmäkertoimet	
Ikä	Kerroin
6-vuotias	0,61
7-12-vuotias	1
13-15-vuotias	1,6

OKM:n hallinnonalan rahoitus

- Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009) säädetään esi- ja perusopetuksen sellaisten toimintojen rahoituksesta, joita ei rahoiteta VM:n hallinnoimalla ikäluokkapohjaisella valtionosuudella.
- **OKM hallinnoimia kunnille keskeisiä esi- ja perusopetuksen rahoituksia ovat mm.**
  - **Perusopetukseen valmistava opetus**
  - **Pidennetty oppivelvollisuus > 1.8.2026 varhennettu oppivelvollisuus, perusopetuslain 20 i §:n mukainen opetus**
  - **Joustava perusopetus**
  - **Aikuisten perusopetus**
  - **Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus perusopetuksen yhteydessä**
- **Opetustoimen rahoitus käyttökustannuksiin maksetaan suoraan opetuksen järjestäjälle oppilastiedon perusteella.**
- Myönnetyn rahoituksen käyttö ei ole sidottu rahoituksen myöntämisen- ja laskentaperusteisiin, vaan kunta tai opetuksen järjestäjä voi päättää varojen tarkemmasta kohdentamisesta.

Kunnat ja opetuksen järjestäjät voivat sopia kotikuntakorvauksen määräytymisestä toisinkin kuin niistä säädetään.

Jos kunnat haluavat sopia esimerkiksi todellisiin kustannuksiin perustuvasta laskutuksesta, tulee sopimuksessa aina ottaa huomioon lakisääteisten rahavirtojen automaattinen kulku.

Tämän lisäksi kunnat ovat voineet tehdä sopimuksia mm. koulukuljetuskustannusten korvaamisesta.

Henkilöstö

- Perusopetuslaki 37 §: Jokaisella koululla, jossa järjestetään perusopetusta, tulee olla toiminnasta vastaava rehtori. Opetuksen järjestäjällä tulee olla opetuksen järjestämismuoto huomioon ottaen riittävä määrä opettajan virkoja tai työsopimussuhteisia opettajia sekä koulunkäyntiavustajia. Lisäksi opetuksen järjestäjällä voi olla tuntiopettajia ja muuta henkilöstöä.
- Rehtorin ja opettajien kelpoisuudesta säädetään opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (986/1998).
- Kun kunta tai kuntayhtymä on opetuksen järjestäjä, otetaan rehtori ja perusopetuksen opettajat **aina virkasuhteeseen**.
- Kuntalaki 87 § - kunnan henkilöstö – **tuntiopettajat** voivat työskennellä useamman opetuksen järjestäjän palveluksessa

Yhteinen virka – kuntalaki 53 §

- Kunnat ja kuntayhtymät voivat yhtäpitävillä päätöksillä perustaa yhteisiä virkoja.
- Viranhaltija on virkasuhteessa kaikkiin kyseisiin kuntiin ja kuntayhtymiin.
- Järjestelyssä mukana olevien kuntien ja kuntayhtymien **on sovittava ainakin**
  - työnantajan velvoitteiden hoitamisesta vastaavasta kunnasta tai kuntayhtymästä sekä
  - kustannusten perusteista ja jakautumisesta.
- Prosessina yhteisen viran perustaminen opetushenkilöstön osalta voidaan kokea työlääksi erityisesti tilanteissa, jossa henkilöstötarpeen pysyvyydestä ei ole varmuutta.
- Sopimukseen perustuen kustannuksien jakaminen osallistujien välillä on varmasti selkeää.

Sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta – kuntalaki 54 §

- Kunnalle, kuntayhtymälle tai sen viranomaiselle laissa säädetty tehtävä, jossa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle, voidaan sopimuksella antaa virkavastuulla toisen kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hoidettavaksi.
- Sopimukseen on otettava tarpeelliset määräykset ainakin tehtävän sisällöstä, tehtävän hoidon seurannasta, kustannusten perusteista ja jakautumisesta sekä sopimuksen voimassaolosta ja irtisanomisesta.
- Virkavastuu tarkoittaa vastuuta toiminnan lainmukaisuudesta.

Sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta

- Lisäksi sopimuksessa tulee ottaa huomioon EU:n yleinen tietosuoja-asetus (2016/679) sekä kansallinen tietosuojalaki (1050/2018).
- Asetuksessa on säädetty rekisterinpitäjää ja henkilötietojen käsittelijää koskevista velvoitteista sekä henkilötietojen käsittelystä.
- Tietosuoja-asetuksen 4 luvun 28 artiklasta seuraa, että rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän välillä on oltava kirjallinen sopimus henkilötietojen käsittelystä, **niiden ollessa eri tahoja**.
- Artiklan asettaman vaatimuksen voi toteuttaa joko erillisellä sopimuksella henkilötietojen käsittelystä tai integroituna muuhun sopimukseen.
- Sopimuksessa tulee sopia ainakin rekisterinpidosta (järjestämisvastuun perusteella) ja henkilötietojen käsittelijät.

Erona yhteisen viran ja viranomastehtävän hoitamisesta tehdyn sopimuksen välillä on se, yhteisessä virassa viranhaltija on virkasuhteessa kaikkiin kuntiin ja yksi kunta vastaa työnantajavelvoitteesta.

Kun kyse on viranomastehtävän hoitamisessa ao. viranhaltija on virkasuhteessa ainoastaan yhteen kuntaan, joka vastaa työnantajan vastuista.

- **KHO 1.4.2003 T 787 ratkaisu:** Perusopetuslain 37 §:n mukaan jokaisella koululla, jossa järjestetään perusopetuslain mukaista opetusta, tulee olla toiminnasta vastaava rehtori. Toiminnasta vastaavan rehtorin tehtävän järjestelystä ei ole laissa tarkemmin säädetty.
- Yleinen säännös kunnan yhteistoiminnan muodosta oli kuntalain 76 §:ssä. Säännöksen 3 momentin mukaan kunnat voivat sopia, että kunnan viranomaiselle laissa säädetty tehtävä, jossa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle, annetaan virkavastuulla toisen kunnan viranhaltijan hoidettavaksi.
- Kysymyksessä olevassa tapauksessa kunnanhallituksen hyväksymässä sopimuksessa oli sovittu, että A kunnan perusopetuksen rehtorin tehtävät, joihin kuuluu myös viranomaistehtäviä, hoitaa B kunnan viranhaltijana toimiva rehtori. Sovittu järjestely oli sellainen, jota kuntalain 76 §:n 3 momentissa tarkoitettiin ja joka siis oli mahdollinen. Perusopetusta koskevissa säännöksissä tai A kunnan sivistystoimen johtosäännöksessä ei ollut määräyksiä, jotka olisivat estäneet rehtorin tehtävän hoitamisen sopimuksessa määrättyllä tavalla. Kun muutkaan valituksessa esitetyt seikat eivät olleet esteenä järjestelylle, oli kunnanhallitus voinut sopimuksen hyväksyä. Kunnanhallituksen päätös ei siten mennyt sen toimivaltaa ulommaksi, eikä ollut muutoinkaan lain vastainen.

Voivatko kunnat etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta järjestettäessä sopia viranomaistehtävän hoidosta kuntalain 54 §:ssä tarkoitetulla tavalla?

- Ote perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesta etäyhteyksiä hyödyntävästä opetuksesta (2014):
- ”Perusopetuksessa voidaan hyödyntää etäyhteyden kautta tapahtuvaa opetusta ja näin **täydentää** opetusta sekä tarjota monipuolisia opiskelumahdollisuuksia eri oppiaineisiin. Etäyhteyden kautta annettavasta opetuksesta vastaa aina perusopetuksen järjestämisluvan saanut opetuksen järjestäjä. Opetustavan soveltuvuutta pohditaan erityisesti oppilaiden iän ja edellytysten näkökulmasta.
- Etäyhteyksillä voidaan tukea erityisesti **harvemmin opiskeltujen kielten ja uskontojen sekä valinnaisten aineiden opetusta**. Etäyhteyksiä hyödyntävällä opetuksella edistetään oppilaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia monipuoliseen ja laadukkaaseen perusopetukseen koulun koosta ja sijainnista riippumatta. Etäyhteyksien käyttö lisää osaltaan koulun toiminnan ekologista kestävyyttä”.

Lisätietoja Kuntaliiton julkaisu perusopetuksen järjestäminen kuntien yhteistyönä

Perusopetuksen järjestäminen kuntien yhteistyönä

Contributor

Mari Sjöström, Minna Antila, Teija Metsäranta & Hannu Freund

Date of Publication

2026

Aihealueet

[Opetus ja kulttuuri](#)

Asiasanat

[perusopetus](#) [kuntalaki](#) [kunnat](#) [Teemajulkaisut](#)

[Lataa](#)

Kuvaus

Tuotetiedot

Kunnilla on mahdollisuuksia päättää perusopetuslain ja kuntalain sallimissa rajoissa, miten perusopetusta järjestetään. Kunnat voivat itsehallintonsa puitteissa tehdä sopimuksiin perustuva yhteistyötä perusopetuksen järjestämiseksi kuntarajat ylittäen. Lainsäädäntö asettaa yhteistyölle reunaehjoja.

Kuntaliiton arvion mukaan opetuksen järjestäjät hyödyntävät yhteistyön mahdollisuuksia, mutta yhteistyötä voitaisiin tehdä nykyistä enemmän kuntien toimesta erityisesti ikäluokkien pienenytessä. Perusopetuksen järjestäminen ja yhteistyö edellyttää hyvää suunnittelua ja valmistelua.

Tämän julkaisun tarkoituksena on antaa tietoa rakenteellisista eli kuntien julkisoikeudellisen yhteistoiminnan mahdollisuuksista perusopetuksen järjestämiseksi. Julkaisussa ei käsitellä esiopetuksen järjestämistä.

2. uudistettu painos

**Osaamistakuu – missä
mennään?**

Osaamistakuu etenee laki edellä

Eduskunnan käsittelyssä hallituksen esitys (35/2026)

- Muutosten voimaantuloihin kannattaa kiinnittää huomiota.
- Lakimuutokset voimaan 1.8.2027.
  - Muutokset oppilaan arviointiin 1.8.2028 alkaen.

Opetushallitus

- Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet annettaisiin viimeistään 31.10.2027.
- Muutokset voimaan 1.8.2028 alkaen.

Kunnat – opetuksen järjestäjät

- Päivitykset paikallisiin opetussuunnitelmiin tehtävä 1.8.2028 mennessä.

Uudistukselle ei ole varattu rahoitusta

- Henkilöstön kouluttamiseen varauduttava.

Osaamistakuu = oppimistulokset

suomi | [svenska](#)

Lakiesitys perusopetuksen osaamistakuusta

opetus- ja kulttuuriministeriö

26.3.2026 13.33 TIEDOTE

Valtioneuvosto antoi perusopetuksen osaamistakuuta koskevan lakiesityksen torstaina 26.3. Uudistus on osa pääministeri Orpon hallitusohjelmaa. Oppilaiden arviointiin ja opinnoissa etenemiseen liittyvät säännökset yhtenäistetään. Lakimuutoksen myötä opetussuunnitelman perusteiden oppiaineiden tavoitteita ja sisältöjä selkeytetään ja määritellään vähimmäisosaaminen

vuosiluokalta toiselle edettäessä. Lainsäädännön on tarkoitus tulla voimaan 1.8.2027.

Osaamistakuulla tarkoitetaan kansallisesti yhtenäisiä menettelyjä perustaitojen, kuten luku-, kirjoitus- ja laskutaidon, varmistamiseksi jokaiselle perusopetuksen päättävälle nuorelle. Tavoitteena on määritellä vähimmäisosaamistaso luokalta toiselle edettäessä.

OKM:n oppimistulostyöryhmä loppuraportin julkaisu 29.4. klo 12.30

Perusopetuksen oppimistuloskehitystä tarkastelevan työryhmän loppuraportin luovutustilaisuus

Keskiviikko 29.4.2026 klo 12.30 13.30 OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Opetus- ja kulttuuriministeriön nimittämä työryhmä on tarkastellut perusopetuksen oppimistuloskehitystä ja siihen yhteydessä olevia tekijöitä. Työryhmä esittää toimenpide-ehdotuksia perusopetuksen kehittämiseksi ja oppimistulosten parantamiseksi.

Suomi on menestynyt kansainvälisissä oppimistulostutkimuksissa vuosituhaten alusta lähtien. Osaamisen taso on ollut kuitenkin jo pitkään laskusuuntainen, mikä on nähtävissä myös kansallisissa arviointitutkimuksissa. Työryhmä on työssään kuullut laajalti tutkijoita ja sidosryhmiä, tunnistanut laskun taustalla olevia tekijöitä ja ehdottaa käynnistettäväksi laaja-alaisia toimenpiteitä oppimistulosten kääntämiseksi nousuun.

Tilaisuudessa työryhmän loppuraportti luovutetaan opetusministeri Anders Adlercreutzille. Lisäksi ohjelmassa on kommenttipuheenvuoroja ja keskustelua.

Tilaisuus on suunnattu kaikille perusopetuksesta kiinnostuneille toimijoille, kuten opetuksen järjestäjille, opetushallinnon edustajille, luottamushenkilöille ja kuntapäätäjille, sidosryhmien edustajille ja tutkijoille.

[Linkki](#) OKM:n sivustoilla tapahtumaan. Ilmoittautuminen avoinna 20.4.2026 asti

Mikä muuttuu?

- **Perusopetuksen arviointia täsmennetään lakimuutoksin.** Myös esiopetuksen arviointiin ja aikuisten perusopetuksessa toteutettavaan arviointiin esitetään muutoksia.
- **Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi (perusopetuslaki luku 5)**
  - Oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointi ml. esiopetus (22 §)
  - Oppilaan arvioinnista ja opinnoissa etenemisestä päättäminen (22 a §)
  - Todistukset (22 b §)
  - Opetushallituksella toimivaltaa määrätä tarkemmin opetussuunnitelman perusteissa arvioinnista.
  - Sisältää asetuksenantovaltuutuksen antaa tarkempia säännöksiä lukuvuosi ja päättöarvioinnista sekä todistuksista. Koskee myös esiopetuksen, vieraskielisen opetuksen, perusopetukseen valmistavan opetuksen ja aikuisten perusopetuksen arviointia.

*”Esitys vaikuttaisi myös **oppiaineita koskeviin opetussuunnitelman perusteiden osuuksiin**, joten sisällöllisesti opetussuunnitelman perusteita tulisi uudistaa varsin laajasti”.*

”Oppilaan arvioinnista säätäminen lainsäädännössä ei yksin takaa oikeuksien toteutumista, vaan lainsäädännön toimeenpanolla opetussuunnitelman perusteiden ja paikallisten opetussuunnitelmien tasolla sekä käytännön soveltamisella on suuri merkitys oikeuksien toteutumisessa”.

Kiitos! Tack!

Tallenne on viikon ajan katsottavissa tällä sivulla.
Materiaalit saat sähköpostitse!

www.kuntaliitto.fi
www.kommunforbundet.fi

A young boy with a backpack and a soccer ball, standing on a paved area in front of a modern building. The boy is wearing a light blue sweater and light blue pants. He has a yellow backpack and is holding a black and white soccer ball. The background shows a modern building with large windows and a clear blue sky.

Seuraava sivistyksen ajankohtaistunti

**Toisen asteen koulutuksen
ajankohtaiset**

**ti 6.5.2026
klo 14-15**

**Materiaalit löytyvät
tapahtumasivulta**

Följande Bildning i Fokus

**Aktuellt från andra stadiets
utbildning**

**ti 6.5.2026
kl. 14-15**

**Materialet på
webbplatsen**

Kiitos. Tack.

Irmeli Myllymäki
Koulutusasioiden johtaja
irmeli.myllymaki@kuntaliitto.fi
Puh 050 361 4526

Mari Sjöström
erityisasiantuntija
mari.sjostrom@kuntaliitto.fi
puh 050 575 8622

Minna Antila
Juristi
minna.antila@kuntaliitto.fi
Puh 050 560 3353

www.kuntaliitto.fi

www.kommunforbundet.fi